

Fylkesmannen i Vestfold

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 - Dep

0032 Oslo

Vår saksbehandler / telefon:
Rune Gulbrandsen
33 37 24 19

Deres referanse:

Vår referanse:
2014/4375
Arkivnr: 630

Vår dato:
15.10.2014

Oversendelsesbrev - Høringsuttalelse - Utdanning og forskning i spesialpedagogikk - veien videre

Kunnskapsdepartementet inviterer til høring om rapporten *Utdanning og forskning i spesialpedagogikk – veien videre*.

Vedlagt følger Fylkesmannen i Vestfold sin høringsuttalelse på rapporten fra Ekspertgruppen for spesialpedagogikk.

Med hilsen
Fylkesmannen i Vestfold

Erling Læe

Kari Evensen
Utdanningsdirektør

Høringsuttalelse-Utdanning og forskning i spesialpedagogikk-veien videre.

I Kapittel 3, *Samfunnets behov for spesialpedagogisk kompetanse*, uttaler ulike samfunnsaktører seg om hvilken spesialpedagogisk kompetanse som er påkrevd i tiden framover, og hva som eventuelt mangler i dag. Når universitets- og høgskolesektoren i kapittel 4 selv beskriver innholdet i de spesialpedagogiske utdanningene, synes det helt klart å være et misforhold mellom etterspurt behov for kompetanse og det UH-sektoren rapporterer. Det er ekspertgruppens anbefalinger og perspektiver knyttet til dette, vi velger å kommentere i denne høringsuttalelsen.

Kapittel 5, ekspertgruppens syn på samfunnets behov for spesialpedagogisk kompetanse.

Vi støtter ekspertgruppens vurdering av at spesialpedagogisk kompetanse vil være viktig for en større målgruppe enn de som formelt har et enkeltvedtak om spesialundervisning. Den spesialpedagogiske kompetansen må være en viktig forutsetning for å gjøre den ordinære opplæringen bedre, slik at færre elever får behov for spesialundervisning.

Vi mener også det er riktig å trekke fram voksenopplæringen. Det har vært en sterk reduksjon av antall voksne som mottar spesialundervisning. Det kan indikere at de ikke får rettighetene sine oppfylt. Et sterkere fokus på kompetanse om regelverk og de faktiske forhold rundt denne gruppen, ser vi som et stort behov.

Vi ser det som viktig at kompetansen i Statped kommer ut til de som har størst behov. Det bør være mulig for foresatte til barn med funksjonshemming, språkvansker eller sammensatte lærevansker å få kontakt med fagfolk med spisskompetanse uten at henvendelsen må gå gjennom kommunal eller fylkeskommunal PP-tjeneste. Et mulig tiltak kan være at henvisning fra lege eller spesialisthelsetjenesten godtas på lik linje med en henvendelse fra PP-tjenesten.

Et annet område Fylkesmannen vil trekke fram er kompetansebehovet knyttet til meldeplikten. Når det er grunn til å tro at et barn blir utsatt for omsorgssvikt, mishandling eller har vist vedvarende alvorlige atferdsvansker, trer meldeplikten i kraft. Dette er svært aktuelt for alle yrkesutøvere som arbeider med barn og ungdom. Hvilken kompetanse kreves for å avdekke alvorlig omsorgssvikt, som vold og overgrep? Skoler og barnehager møter alle barn hver dag, det er derfor svært viktig at de har god kunnskap og gode systemer på dette området.

Kapittel 6-7, lærerutdanningene og spesialpedagogiske utdanninger.

Vi støtter ekspertgruppens mål om at lærerutdanningene får et forsterket fokus på tilpasset opplæring og forebygging av vansker. Det vil kunne gjøre lærerne i bedre stand til å møte mangfoldet i barnehage og skole. Fokus på forebygging av vansker og en breddeorientering i

spesialpedagogikkens ulike fagområder, vil gi et grunnlag for å gå over i et masterstudium i spesialpedagogikk etter tre års grunnutdanning.

Det bør avklares hvilken kompetanse som skal ligge til grunn for å kunne bruke tittelen spesialpedagog. I dag er denne tittelen ikke beskyttet, noe som innebærer at lærere som jobber med spesialundervisning kan kalles spesiallærer eller spesialpedagog uten at de har noen formell spesialpedagogisk kompetanse. Dette kan være uheldig, fordi foresatte og andre samarbeidspartnere kan tro at de aktuelle fagpersonene innehar mer kompetanse enn det som er tilfelle.

Tidligere kunne man kalle seg spesiallærer når man hadde tatt 1. avdeling spesialpedagogikk, og spesialpedagog når man hadde 2. avdeling spesialpedagogikk. Hvis vi overfører dette til nåværende utdanningssystem, så betyr dette at man kan kalle seg spesiallærer når man har tatt 60 studiepoeng etter bachelorutdanning (henholdsvis barnehagelærer eller lærerutdanning), og spesialpedagog når man har masterutdanning i spesialpedagogikk eller pedagogikk med fordypning i spesialpedagogikk.

Hvilken undervisningskompetansekompetanse studenter som tar bachelorutdanning eller masterutdanning i spesialpedagogikk skal få, må avklares. Ekspertutvalget foreslår en begrenset undervisningskompetanse. Det er viktig at ingen tildeles en fagkompetanse de i realiteten ikke har, men at deres kompetanse benyttes inn mot spesialpedagogisk arbeid.

Master i alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK-studiet) bør knyttes opp mot et fagmiljø med solid kompetanse innen språk - og kommunikasjon. En mulighet kan derfor være at denne utdanningen knyttes til en masterutdanning i logopedi.

Vi mener det er positivt at ekspertutvalget foreslår en ny utdanning for audiologopedi. Det er i dag stort behov for spisskompetanse innen området cochlea-implantat, og forslaget om å etablere et studium som inkluderer både audiopedagogikk og logopedi opplever vi som konstruktivt.

Med hilsen

Fylkesmannen i Vestfold